

Kære Liselott Blixt, Kirsten Normann Andersen og Peder Hvelplund

Allerførst tusinde tak for jeres utrættelige arbejde for samfundets syge og svage mennesker. Det er prisværdigt, og vi har i Whiplashforeningen stor respekt for dette arbejde.

Vores henvendelse drejer sig om det beslutningsforslag, I har lavet i forhold til brugen af speciallægeerklæringer i erstatningssager til fx whiplashskadede og hjernerystelsesramte. Vi sætter stor pris på, at I vil forsøge at gøre noget ved det store problem, som har eksisteret i årevis. Som forening har vi problemet tæt inde på livet, og vi vil derfor gerne involvere jer i, hvad vi tænker om jeres forslag, fordi vi ser, at det – på trods af intentionerne – kan skabe andre problemer for de whiplashskadede.

Vi er enige i, at det ikke bør være muligt, at speciallægeerklæringer kan gøres til en levevej for læger. Det har vist sig at føre til for mange mangelfulde, subjektive og fejlbehæftede erklæringer, som forhindrer den skadede i at få erstatning, når speciallægen ikke anerkender whiplash.

Vores forhold til speciallægeerklæringer er dog dobbelt, fordi mange skadede først får lavet relevante undersøgelser, når eller hvis de anlægger erstatningssag og forsikringssselskabet forlanger en speciallægeerklæring.

Problemet er, at der ikke foreligger et fast undersøgelsesprogram for whiplashskadede, blandt andet fordi whiplash betragtes som en "funktionel lidelse", og fordi egen læge agerer gatekeeper over for denne patientgruppe. Ved "funktionel lidelse" lægges op til, at der foretages færrest mulige undersøgelser.

Af Retslægerådets skrift "Whiplash 2016" fremgår det, at hovedparten af alle whiplash-sager, der ender hos dem, ikke er tilstrækkeligt belyst. Fx har de skadede i ca. 89 % af de sager ikke fået foretaget billeddannende undersøgelser, hvilket Retslægerådet problematiserer i skriftet.

Derfor er vi bekymrede for konsekvenserne, hvis de skadede kun i særlige tilfælde skal sendes til en speciallæge, som I foreslår. Praktiserende læger har ikke nødvendigvis den fornødne erfaring og viden til at kunne vurdere nakkeskader, og med et manglende behandlings- og udredningsprogram for whiplashramte, risikeres en meget uensartet håndtering hos de forskellige praktiserende læger. En række whiplashramte risikerer derfor i virkeligheden at blive stillet dårligere, end de er i dag, idet speciallægeerklæringen for nogle er "redningen" efter en mangelfuld udredning i offentligt regi. Se eksempel nedenfor.

Selv om jeres beslutningsforslag løser problemet i forhold til "misbrug" af speciallægeerklæringer, risikerer det altså at skabe yderligere problemer for whiplashskadede. Vi foreslår derfor, at der samtidig indføres et fastlagt undersøgelses- og behandlingsprogram. Som fx det, de har i Australien. (P.t. er de i færd med en opdatering med nyt evidensbaseret materiale. Se derfor hvidbog om whiplash <http://www.whiplashforeningen.dk/wp-content/uploads/2018/08/hvidbog-om-whiplash-piskesmaeld-et-modsvar-til-whiplash-som-funktionel-lidelse.pdf> side 119-121, 154-160, 175-178, 180-181).

I Danmark er det op til den enkelte læge at vurdere, hvilke undersøgelser, der skal foretages.

Vores erfaring er, at der er stor uenighed om whiplash blandt læger, og at der desværre som nævnt også er mange, der ikke har tilstrækkelig viden. Vi har undersøgt lægers forskellige holdninger og viden i lærebøger for medicinstuderende og på nettet, hvilket har bekræftet vores antagelse. Se også hvidbog side 163 – 171, 175 - 178, samt side 196 – 202.

Drømmescenariet er således, at der indføres et undersøgelses- og behandlingsprogram i offentligt regi, så speciallægeerklæringer kunne overflødiggøres. Alternativt bør muligheden for at indhente en speciallægeerklæring i erstatningssagen ikke begrænses, men i stedet reguleres, så de skadede er sikre på, at de kommer til en objektiv speciallæge. I den forbindelse bakker vi op om forslaget om, at de skadede frit kan vælge speciallægen ud fra en liste.

Vi håber naturligvis, at I forsætter jeres fantastiske arbejde med at få "funktionelle lidelser" erstattet af WHO-diagnoser, så Danmark kommer på rette spor igen og ikke efterlader generationer af whiplashskadede til enten psykiatrisk behandling eller til et liv, hvor der ikke tages hånd om dem i sundhedssystemet og de efterlades uden de helt store muligheder for at få hjælp.

Vi håber, I vil tage vores betragtninger i denne mail op til alvorlig overvejelse. Vi stiller os gerne til rådighed for yderligere, hvis I har brug for det.
På forhånd tak.

Med venlig hilsen

Whiplashforeningens faglige konsulent, sygeplejerske og forfatter til "Tag piskesmæld alvorligt" og hvidbog om whiplash
Hanne Holst Rasmussen

P.S. Her kan I læse om mine oplevelser med sundhedssystemet – egen læge og speciallæger:

Min praktiserende læge ville ikke sende mig til yderligere undersøgelser, selv om min tilstand kontinuerligt blev dårligere; men da jeg anlagde erstatningssag blev jeg efter 13 mdr. sendt til en speciallæge i neurokirurgi, som fandt, at jeg havde nedsat kraft i den ene arm og refleksforstyrrelser. Speciallægen sendte mig til skanning som viste, at jeg havde diskusprotusion og løse ligamenter mellem to led (4. – 6. nakkehvirvel). Lægen tilbød mig operation.

Først efter 33 mdr. blev jeg undersøgt af en speciallæge i ortopædkirurg pga. vedvarende skuldersmerter. Igen fordi forsikringsselskabet udbad sig en speciallægeerklæring. I flere år havde jeg bedt min egen læge om en undersøgelse, men hun fandt hun det unødvendigt. Det viste sig, at jeg havde en frossen skulder i svær grad. Skulderen burde have været holdt i ro, men egen læge opfordrede til at styrketræne. Som den "lydige" patient, jeg var, fulgte jeg hendes råd.

Efter 5 år fik jeg konstateret svære skader og slappe ledbånd mellem hovedet, 1. og 2. nakkehvirvel, rygmarsvstryk, dystonisk blære og halvsidig lammelse i moderat grad. Jeg var på det tidspunkt så dårlig, at jeg mente, jeg ikke overlevede, hvis jeg ikke selv gjorde noget. Det har andre læger senere bekræftet. Derfor tog jeg til Tyskland. Undersøgelsesresultatet førte til en stivgørende operation af nakken.

Jeg siger ikke, at det udelukkende var godt og uproblematisk for mig at komme til en speciallæge; for det var det langt fra. Speciallægen i neurokirurgi vurderede min tilstand to gange – anden gang umiddelbart før jeg tog til Tyskland og blev opereret. På det tidspunkt konstaterede han, at det ikke var ulykken, der var årsag til mine symptomer – underforstået, at det sad mellem ørerne. Selv om jeg havde åbenlyse symptomer tydende på både rygmargstryk (elektriske stød i arme og ben, spasmer i begge ben og venstre arm etc.), neurogen blære (meget hyppige vandladninger) og hemiparese (nedsat kraft i hele venstre side). Det blev senere verificeret af en danske neurolog.

Havde jeg ikke anlagt erstatningssag og blevet undersøgt af speciallæger, ville mine skader ikke være blevet fundet. Selv om (nogle af) nakkeskaderne først blev fundet efter 13 mdr., fik jeg et behandlingstilbud, men pga. allerede opstået slid m.m. opgav jeg operation.

Mht. skulderen døjer jeg stadig med eftervirkninger.